

Táviratok Vietnamba

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa táviratban üdvözölte pénteken a három-
ezredik amerikai kalózgép
lelővése alkalmából a Viet-
nami Demokratikus Köztár-
saság Hazafias Frontját.

— Az egész magyar nép —
hangzik többek között a tá-
virat—, nagy örömmel érte-
sült vietnami testvéreink
újabb csodálatra méltó sike-
réről. A háromezredik ame-
rikai kalózgép lelővése olyan
fegyvertény, amely minden
eddiginél ékezősítőbban bi-
zonyítja, hogy Vietnam föld-
jén csúfos vereség vár az
imperialista agresszorokra.

— A Magyar Népköztársá-
ság valamennyi lakójának
nevében forró szeretettel kö-
szöntjük harcoló népüket.
Megígérhetjük: a jövőben is
számíthatnak szolidaritá-
sunkra, proletár internacio-
nalizmusunkra.

Az Országos Béketanács
a Vietnami Demokratikus
Köztársaság Béketanácsát
üdvözölte. Táviratában a töb-
bi közt hangsúlyozta:

— Örülünk újabb nagysze-
rű sikerüknek, amely arra
lelkésít bennünket, hogy
még magasabb fokra emeljük
a vietnami népet övező szoli-
daritást.

A parlamentből jelentjük

Az országgyűlés terv- és
költségvetési bizottsága dr.
Bognár József elnöklésével
pénteken ülést tartott. A
bizottság megtárgyalta a
1967. évi állami költségvetés
végrehajtásáról szóló jelen-
tést, amellyel kapcsolatban
Vályi Péter pénzügyminisz-
ter tájékoztatta a képviselő-
ket.

Új KRESZ-táblákat helyeznek ki

Ellenőrzés Szeged közútjain

Szeged közlekedési rend-
jéhez tartozik a rendszeres
ellenőrzés is, hogy az utak
elégé biztonságosak, meg-
feleljenek-e minden tekintet-
ben a mai közlekedés követ-
elményeinek. A Csongrád
megyei Rendőr-főkapitány-
ság közlekedésrendészeti
osztályának és a városi ta-
nács vb építési és közleke-
dési osztályának képviselői
közös szemlén állapították
meg, hogy néhány fontos
útvonalon bőven akad javítá-
ni való forgalomszabályo-
zás szempontjából is. Intéz-
kedési tervet hagytak jóvá,
hogy a Kossuth Lajos sugár-
úton a Budapest felől jövő
forgalom számára három he-
lyen kell elhelyezni a Vára-
kózní tilos! jelzőtáblát: az
SZVSE pályánál, a munkás-
szállás mellett, a Petres és
az Ilona utca, illetve a Pus-
kás utca torkolatánál. Az így
kihelyezett jelzőtáblák
ugyanakkor feloldják az
Izabella híd lejárójánál el-
helyezett Várakozni tilos!
jelzőtábla érvényességét.

A jövőben tilos lesz fogat-
os járművel behajtani a
Damjanich utca és a Párizsi
körút közötti szakaszon. Az
erre utaló jelzőtáblát a Pulcz
utca és a Hétévezér utca
felől, a Kossuth Lajos su-
gárútra vezető utak torko-
latában helyezik majd el. A
Párizsi körút és a Csongrádi
sugárút torkolatában a Ti-
sza-part felé haladó jármű-

A veseátültetések helyzete és kilátásai

Beszélgetés dr. Petri Gábor
sebészprofesszorral

A Szegedi Orvostudomá-
nyi Egyetem I. sz. Sebészeti
Klinikáján — mint lapunk
tegnapi számában hírt ad-
tunk róla — e héten, szerda
este két betegben végeztek
egy időben veseátültetést.
Mindkét beteg állapota ki-
elégítő.

A nagy jelentőségű és a
közvéleményt is mostanában
élénken foglalkoztató beavat-
kozásokról munkatársunk
kérdéseire dr. Petri Gábor
professzor, a szegedi I. szá-
mú Sebészeti Klinika igaz-
gatója a következőket vála-
szolta:

● Mikor, miért kell alkal-
mazni a veseátültetést?

— A vese átültetése ak-
kor kerül szóba, amikor a
vesebaj következtében a ve-
seműködés végérvényesen
károsodott, tehát a beteg ál-
lapotának javulására már
nem lehet számítani. Ilyen-
kor két út között lehet vá-
lasztani. Egyik a veseműkö-
dés pótlása az úgynevezett
művesével, tehát egy orvosi
készülékkel; a másik út mű-
ködő vese átültetése a beteg
szervezetébe a nem működő
vese munkájának pótlására.

● A most új vesét kapott
embereknél is bizonyára
ez volt a helyzet. A bete-
gek előtől, vagy meghalt
emberektől kapták-e az
új vesét?

— A napokban operált be-
tegek valóban az említett
kategóriába tartoztak, sőt az
egyik beteg mindkét veséjét
már több mint három hó-
napja műtét útján magunk
távolítottuk el, mert a vese-
baj kapcsán kialakult ma-
gas vérnyomás közvetlenül
veszélyeztette életét. A szó-
ban forgó esetekben egy ha-
lálós betegségben elhunyt
fiatal férfi egyik veséjét az
egyik betegbe, a másik ve-
séjét pedig a másik betegbe
ültettük át. Véletlen, kedve-
ző körülmény, hogy az em-
lített három személy vér-
csoportja azonos volt.

● Szegeden mikor kezdő-
dött a veseátültetéssel
kapcsolatos tudományos
munka?

— A klinikán 1954 óta
foglalkozunk művesekezelés-
sel, és 1961-ben kezdtünk
foglalkozni a veseátültetés
technikájával. A klinika több
tagja a kérdést külföldön is
tanulmányozta. 1962 végén
ültettük át egy fiatal férfi-
betegbe élő testvérének
egyik veséjét.

● Hazánkban és a világon
hol foglalkoznak még a
gyógyításnak ezzel a
módszerével?

— Hazánkban a Magyar
Tudományos Akadémia Or-
vosi Osztályának kezdemé-
nyezésére és az Egészségügyi
Minisztérium segítségével a
budapesti Urológiai Klinika
és a pécsi Urológiai Klinika
szintén kialakította az ilyen
műtétekhez szükséges felté-
teleket, de a szervátültetés
és a szervtárolás kérdéseivel
minden magyar orvostudo-
mányi egyetemen foglalkoz-
nak. Épp így egyre intenzí-
vebb munka folyik a szövet-
és szervátültetés elméleti —
immunológiai — alapjainak
tanulmányozásában.

— Külföldön az első sike-
res veseátültetést ún. egypte-
tűjű ikrek között 1953-ban
végezték Bostonban. Az első,
nem ilyen szoros rokonság-
ban levő élő egyénből szár-
mazó vese eredményes átül-
tetése 1959-ben Párizsban
történt. Azóta egyre gyak-
rabban ültetnek be elhalt
egyénekből eltávolított vesét.
(Az 1962-ben operált első
szegedi beteg műtete a vi-
lágirodalomban nyilvántar-
tot első 40 veseátültetés kö-
zött volt.) A külföldön vég-
zett ilyen műtétek számát

ma már kb. 1200-ra lehet be-
csülni. Ez arra mutat, hogy
jelentős tapasztalat gyűlt
össze, a veseátültetés mód-
szerei kialakultak, és elfoga-
dottaknak tekinthetők. A
kérdés természetesen távol-
ról sincs lezárva, mert a je-
lenleg ismert módszerek nem
nyújtanak teljes biztosítékot
arra, hogy a befogadó szer-
vezet tartósan „magáénak
tekinti” az átültetett „ide-
gen” szervet.

● Mit várhatunk a jövőtől
a veseátültetések tekinte-
tében?

— Világszerte nagy erőfe-
szítések történnek arra, hogy
a különböző egyének szöve-
teinek egyezését előre fel le-
hessen ismerni, körülbelül
abban az értelemben, aho-
gyan ez már a vérátömlesz-
tés terén több mint fél szá-
zadda mindennapos tény. Épp
így sokat fejlődtek az utolsó
években azok a módszerek,
amelyekkel a befogadó szer-
vezet védekezését az idegen
szervvel szemben le lehet
küzdíteni. Sajnos, ezek a mód-
szerek még nem érték el a
tökéletességnek azt a fokát,
hogy egy-egy konkrét eset-
ben a szervátültetés tartós
sikerét biztosan előre meg
lehessen ítélni. Ennek elle-
nére a nemzetközi eredmé-
nyek évről évre javulnak.

— Éppen a veseátültetés
dolgában az a szerencse, hogy
esetleges sikertelenség ese-
tén újabb átültetést lehet vé-
gezni a siker reményében,
és végső soron a művese-
kezelés enélkül is módot ad
a beteg életben tartására. A
beteg szempontjából termé-
zetesen a sikeres átültetés
a kedvezőbb.

— Jogosnak látszik az a
remény, hogy a magyar tu-
dományos és egészségügyi
szervek támogatásával a ma-
gyar orvostudomány is hoz-
zá tud majd járulni a nem-
zetközi fejlődéshez. A szerv-
átültetés módszerében nem-
csak tudományos „divatot”
kell látni, hanem a gyógyí-
tásnak olyan ígéretes mód-
szerét, amely az emberiség
régóta álmat teheti valósággá.
— Mindezekről függetlenül
— mondotta befejezésül Pe-
tri professzor — egyelőre ag-
gódva figyeljük, hogyan
alakul két betegünk sorsa.

Morvay Sándor

Nem szerencse dolga

Két nappal ezelőtt egy tanárno panaszzkodott, hogy
szeretne elhelyezkedni Szegeden. Már a múlt év-
ben végzett és még mindig nem tud katedrához
jutni. Pedig megvannak a nyomós indokai: itt ment férj-
hez, lakása is ebben a városban van, anyai nevelésre
szoruló kisgyermekét nem tudja itthagyni stb. Később
pedig egy gyógyszerész jelentkezett hasonló igénnyel és
szintén alapos indokokkal. Hiába kérvényeznek, kilin-
cselnek, keresik az összeköttetéseket — nincs eredmény.
— Bezzeg másoknál, akiknek van magas rangú pro-
tektoruk, elintéződik az ilyesmi! Szerencse dolga ez ké-
rem! — mondják szomorúan és persze cinikusan.

Igaz volna, hogy szerencse dolga csupán, ki mit csi-
nál? Nem magyarázkodás céljából írónak a következők,
hanem a sokszor ismertetett alapkérdés kerül újra em-
lítésre. Szegeden is, éppen úgy, mint más „nagyváros-
ban”, több az állásra jelentkező pedagógus, orvos, gyógy-
szerész stb., mint amennyi állás évről évre megürül.

Ezen a helyzeten az nem változtat, ha valaki nem
veszi tudomásul ezt az állapotot, de annak, aki itt sze-
retne elhelyezkedni és ez nem sikerül, a fenti magya-
rázkodás szintén vajmi keveset jelent. De mégis csak
szembe kell nézni e körülménnyel, mert ezeknek a
nagyvárosoknak a vonzása erősebb, mint a községeké,
nem is szólva a tanyavilág igen gyöngye vonzásáról. Va-
laki bármennyire is itt szeretne dolgozni, ha nincs több
státusz, nincs szükség több munkaerőre egy-egy tanári,
vagy orvosi szakban, vagy a gyógyszerész pályán, akkor
nem tudnak részére a szakmájában állást biztosítani.

Ki kerül be és ki nem — ezt nagyon sok körülmény
befolyásolja. Aki kire a döntések tartoznak, sok mindent
mérlegelnek: kinek hány évi szolgálata, munkaviszonya
van, hány esztendő töltött a városból eljárva, „vidéken”
levő munkahelyén, milyenek a családi körülményei, gye-
rekek stb., s az üres állások szakmai milyensége is lé-
nyeges.

Nem könnyű azoknak a dolga, akik ezekben a kér-
déseknél döntenek és nem is irigylésre méltó munkakör-
re. A lehető legnagyobb jóindulattal és igazságérzettel pró-
bálják megoldani az elhelyezéseket, úgy, hogy hivatásuk
magaslatán maradjanak, igazságérzetük ne szenvedjen
csorbat, tárgyilagosaik, körültekintőek maradjanak min-
den egyes ügy megoldásánál. Ezt azért szükséges hang-
súlyozni, mert ezek a vonások alapmótvumok abban,
hogy valaki olyan munkakört töltsön be, amilyenben
azok dolgoznak, akik elhelyezkedési ügyeket intéznek.

Mégis: van-e kivétel? Közrejátszanak-e szubjektív
tényezők? Egészen biztosan meg van a szubjektivitás,
már csak azon egyszerű oknál fogva is, hogy ezt a
munkát is emberek végzik. De itt a legkevésbé sem ab-
ból a szempontból, hogy a magas rangú protektoroknak az
ajánlásaira érvényesülne a szubjektivitás. Ezzel egyálta-
lán nem akarjuk azt bizonygatni, hogy nincs protekció.
De a protekcióval sem sokra lehet menni ott, ahol nincs
is üres állás. A szubjektív tényezők főként abban je-
lentkeznek, hogy az összes körülmények mérlegelésénél
ezt vagy azt választják, ennek vagy annak fogadják el a
pályázatát, az azonos körülmények között levők közül.
Ez a szubjektívizmus viszont kikerülhetetlen, s e mun-
ka természetével együtt jár.

Igen ám, de minden döntés valakit érint; kedvező-
en és kedvezőtlenül. Aki elnyert egy ilyen városi mun-
kahelyet, azt mondja, hogy rendkívül objektív munka
folyik itt. Akit kedvezőtlenül érintett a döntés, az meg
azt mondja, hogy „szerencse dolga ez kérem”. Lehetsé-
ges, hogy Amerikában szerencse dolga, hogy kiből lesz
köztestársasági elnök — így mondta R. Kennedy —, de
nem valószínű, hogy szerencse dolga az, hogy ki hol
nyer el egy-egy állást, munkakört a szakmájában.

Szükséges vitatkozni azokkal, akik szerencsejáték-
nak tekintik a kenyérkereseti lehetőséghez jutást,
csak azért, mert nem akarnak a körtől térsen kívül
menni. Szakmájuk értéke ugyan az egész társadalom
javára gyümölcsözne, de ezt csak Szegeden képzelik el.
Vajon ez nem szubjektívizmus? Amennyire érthető, hogy
nagyvárosokhoz ragaszkodnak emberek, annyira termé-
zetes, hogy ennek is megvannak a maguk szubjektív
ösztönzői is.

Nem szerencse dolga az, hogy valaki hol kerül ál-
lásba. De sokkal kevesebb gond és keserűség keletke-
zik akkor, ha a szellemi szakmát megtanult emberek na-
gyobb lelkesedéssel mennének oda, ahol üres helyek
várják őket, községekbe, falvakba stb. Talán érdemes
volna jobban figyelembe venni ezt az objektív szüksé-
get, s nagyobb ambícióval törekedni a kielégítésére.
Ez nem az elhelyező szerveken múlik, hanem azokon,
akik ilyen helyekre nem szívesen pályáznak.

F. A.

Fejlődő szociális gondoskodás

Pénteken az Egészségügyi
Minisztériumban kétnapos
tanácskozás kezdődött a szo-
ciális gondoskodás helyzetéről
és időszaki feladatairól. A
tanácskozáson a megyei, me-
gyei jogú városi, és fővárosi
szociálpolitikai csoportveze-
tőkön kívül részt vettek a
szociális gondoskodásban ér-
dekelte társadalmi szervezetek
képviselői is. Az értekezletet
dr. Völgyi Lajos, az Egész-
ségügyi Minisztérium szociál-
politikai főosztályának veze-
tője nyitotta meg. A főosz-
tályvezetőn kívül az egyes
részterületek vezető munka-
társai foglalták össze a szo-
ciális gondoskodás helyzetét
és feladatait. Többek között
beszámoltak arról, hogy je-
lentősen nőtt a szociális segé-

SZOMBAT,
1968. JÚNIUS 29.

DEL-MÁGYARORSZAG 3